

KRITERIJUMI

ZA DODELU REGIONALNOG BREND A ISTOČNE SRBIJE “BALCANICA
SUPERIOR”

UVOD

Za dobijanje prava korišćenja oznake Regionalnog brenda istočne Srbije „Balcanica Superior“, neophodno je da kandidat za korisnika brenda zadovolji grupu kriterijuma. Kriterijumi koje kandidat za korisnika brenda treba da zadovolji da bi imao pravo da koristi oznaku, precizno su definisani i lako proverljivi. Ispunjavajući kriterijume, kandidat za korisnika brenda se nedvosmisleno i prepoznatljivo deklariše po pitanju porekla, dostupnosti, određenog nivoa kvaliteta i delovanja na životnu sredinu. Time se stvaraju uslovi da potrošači jasno znaju šta dobijaju kada proizvod/usluga korisnika brenda nosi oznaku Regionalnog brenda istočne Srbije „Balcanica Superior“.

Kriterijumi za usluge pružanja smeštaja u turizmu

Kriterijum	Pojašnjenje kriterijuma	Ispunjeno kriterijuma
1. Regionalni karakter	<p>Objekat je lociran u regionu istočne Srbije</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lokacija objekta je u okruzima Bor i Zaječar, odnosno u jednoj od osam opština (gradova) istočne Srbije – Zaječar, Knjaževac, Sokobanja, Boljevac, Bor, Negotin, Kladovo, Majdanpek. 2. Izuzetno, oznaku može dobiti i pružalač usluga sa objektom koji je lociran i izvan navedenih opština ako je svojim poslovanjem i ponudom funkcionalno povezan sa okruzima Bor i Zaječar i navedenim opština.	<p>1. Upisati lokaciju objekta:</p> <p>2. Za slučaj da je objekat lociran izvan navedenih opština, opisati kako je svojim poslovanjem i ponudom funkcionalno povezan sa okruzima Bor i Zaječar i navedenim opština:</p>
2. Dostupnost objekta		
Objekat je dostupan asfaltiranim putem	Do objekta vodi asfaltirani put (izuzev prilaza objektu, koji može biti od tucanika ili druge	☐ Da ☐ Ne

	čvrste podloge kojom je moguće kretanje putničkim automobilima)	
Objekat omogućuje parkiranje svojim gostima	Objekat ima svoj parking prostor, odnosno postoji mogućnost parkiranja na javnom ili drugom parkingu koji nije udaljen više od 100 m od objekta.	☐ Da ☐ Ne
Lokacija objekta je lako dostupna na internet pretraživačima i mapama (minimum Google maps)	Objekat je moguće locirati na Google maps (opcionalno na drugim javnim internet mapama Bing maps, Here maps ili slično) jednostavnom pretragom po nazivu objekta.	Upisati na kojoj internet mapi je moguće locirati objekat:
Postoji mogućnost online rezervisanja	Postoji mogućnost online rezervacije. Objekat prima rezervacije e-mailom i na njih odgovara u roku koji je kraći od 24h ili je rezervacija omogućena preko online rezervacionih sistema (booking.com, tripadvisor.com, agoda.com ili slično)	Opisati kako je moguće uraditi online rezervaciju:
Informacije o objektu su dostupne na internetu	Do osnovnih informacija o objektu moguće je doći pretragom na internetu, na vlastitom web sajtu objekta ili nekom zajedničkom portalu, profilu na društvenim mrežama ili slično. Ove informacije trebalo bi da uključuju osnovne informacije o objektu, vrsti raspoloživih usluga, kao i kontakt informacije – adresu, telefon, e-mail itd.	Navesti naziv web sajta sa podacima o objektu:
3. Održivi transport		
Informacije o javnom prevozu su dostupne u objektu	U objektu je moguće dobiti ažurne informacije o lokaciji najbližih autobuskih i železničkih stanica, kao i o redu vožnje gradskih i prigradskih linija, odnosno dobiti informacije o redu vožnje na međugradskim linijama, na upit. Informacije su dostupne na	Opisati na koji način su dostupne informacije o javnom prevozu:

	elektronskim uređajima ili na drugi način.	
Postoji mogućnost parkiranja bicikli	Objekat pruža mogućnost za parkiranje bicikala - poseduje parking rampe ili ima jasno obeleženo mesto za parkiranje bicikli.	☐ Da ☐ Ne
4. Životna sredina		
Objekat promoviše aktivnosti koje vode ka očuvanju i unapređenju životne sredine	Objekat preduzima najmanje jednu aktivnost da ublaži najznačajnije negativne uticaje svojih usluga na životnu sredinu. Ovo se odnosi na aktivnosti koje se preduzimaju na smanjenju potrošnje vode i energije, emisiju štetnih gasova, zagadženje bukom, separatno odlaganje otpada, posebno odlaganje plastičnih boca ili staklene ambalaže ili promoviše aktivnosti na upotrebi pakovanja/proizvoda od recikliranih materijala itd.	Opisati najmanje jednu aktivnost na ublažavanju najznačajnijih negativnih uticaja na životnu sredinu:
Objekat koristi vodu i energiju na odgovoran način	Objekat preduzima najmanje jednu meru za odgovorno korišćenje vode ili energije: automatsko isključivanje svetla, redovno održavanje vodovodnih instalacija, korišćenje energetski efikasnih uređaja, postojanje termo izolacije na objektu, stolarije koja smanjuje gubitke energije itd.	Opisati najmanje jednu meru za odgovorno korišćenje vode ili energije:
Objekat ne promoviše aktivnosti koje ugrožavaju životnu sredinu i štete lokalnom biljnog i životinjskom svetu kao posledica neodrživog korišćenja prirode	Gostima se ne nude aktivnosti koje bi štetile biljnom i životinjskom svetu. Gostima su na raspolaganju informacije o načinima i dozvoljenim oblicima branja biljaka, pečuraka, lova, ribolova itd., kao i o zaštićenim životinjama i biljkama i načinima postupanja ako se sa njima dolazi u kontakt tokom boravka u prirodi.	☐ Da ☐ Ne
5. Zaposleni		

Zaposleni u objektu govore najmanje jedan strani jezik	Osoblje koje je u direktnom kontaktu sa gostima, služi se makar jednim stranim jezikom (engleski, nemački, španski, italijanski...). Ovo ne podrazumeva da svi zaposleni govore strani jezik, ali da je uvek na raspolaganju makar jedna osoba sa znanjem stranog jezika koja će biti na raspolaganju gostima.	Nevesti kojim stranim jezikom/jezicima se služi osoblje:
Osoblje je spremno da pruži informacije o regionu, njegovoj istoriji, tradiciji, gastronomiji i atrakcijama koje je moguće posetiti	Radnici na recepciji i radnici u objektu koji su u direktnom kontaktu sa gostom, na njegov zahtev, mogu da daju osnovne informacije o regionu, njegovoj istoriji, lokalnim specijalitetima, prirodnim i drugim turističkim atrakcijama koje se nalaze u blizini i koje je moguće obići.	☐ Da ☐ Ne
Osoblje je jasno prepoznatljivo	Osoblje je obučeno u jednobraznu odeću ili na sebi nosi prepoznatljive oznake (bedževe ili neke druge oznake, odnosno jasno uočljive detalje ili aplikacije na odeći) i lako ga je prepoznati, odnosno identifikovati i razlikovati od gostiju i drugih posetilaca objekta.	☐ Da ☐ Ne
Objekat poštuje sva prava zaposlenih, odnosno ne podržava rad na crno, prekovremeni rad bez nadoknade ili bilo koje druge vidove diskriminacije zaposlenih	U objektu nema neprijavljenih radnika, svi zaposleni imaju ugovore u kojima su precizno definisana prava radnika i načini nadoknade za rad vikendom, noću i preko redovnog radnog vremena. Prilikom zapošljavanja i rada ne koristi se bilo koja procedura koja bi delovala diskriminatorski ili ugrožavala prava zaposlenih.	☐ Da ☐ Ne
6. Odnos sa potrošačima i komunikacija		
Ponuda drugih korisnika brenda vidljiva i dostupna	U objektu je predviđeno mesto na kome se mogu naći informacije o drugim korisnicima regionalnog brenda	☐ Da ☐ Ne

	istočne Srbije – plakat ili poster sa web sajtom brenda; odnosno ekran, pult, polica ili druga vrsta mesta na kojem je moguće, na pristupačan i vidljiv način, izložiti materijal sa informacijama o nosiocima brenda.	
Turistička ponuda regiona vidljiva i dostupna u objektu.	Osnovne informacije o ponudi regiona, prirodnim i drugim turističkim atrakcijama koje se nalaze u blizini i koje je moguće obići dostupne su u objektu. Gostu su na raspolaganju brošure, flajeri i druga pisana ili elektronska uputstva sa informacijama o regionu.	☐ Da ☐ Ne
Objekat jasno informiše turiste o tome kakvo se ponašanje smatra neodrživim	Gostu se pružaju informacije o nedozvoljenom branju nekih biljaka odnosno pečuraka, proizvodnji ili kupovini suvenira napravljenih od delova tela divljih životinja, neregulisanom lovu, zabranjenom odstrelu i ribolovu, lovostajima itd.	☐ Da ☐ Ne
Objekat informiše goste o mogućim opasnostima, naročito o opasnostima po decu	U objektu su jasno istaknuta upozorenja koja se odnose na eventualne opasnosti u samom objektu (npr. niski plafoni, denivelacije podova, klizave površine), odnosno u neposrednom okruženju objekta (npr. opasnost od kretanja neuređenim stazama, blizina litica, rizici kod upotrebe određenih dečijih igračaka, opasnosti od kupanja na divljim kupalištima, rekama, opasnosti od izazivanja požara itd.)	☐ Da ☐ Ne
Kopija kriterijuma dostupna na zahtev gostiju	Kriterijumi za dodelu regionalnog brenda istočne Srbije javni je dokument i dostupan je gostima fizički ili preko web sajta brenda.	☐ Da ☐ Ne
7. Gostoljubivost		
Srdačan odnos zaposlenih prema gostu.	Svi zaposleni se prema gostu odnose prijateljski, srdačno i	☐ Da ☐ Ne

	<p>Ijubazno. Zaposleni su gostoljubivi i prijateljski raspoloženi prema svojim gostima i sposobni da stvore prijatnu atmosferu.</p>	
Zaposleni reaguje aktivno u slučaju da gosti prijave uz nemiravanje od strane drugih gostiju ili od strane jakih izvora zagađenja i buke	U slučaju bilo kakvog narušavanja mira gostiju, zaposleni obavezno preduzimaju sve što je u njihovoј moći da bi se uzrok neprijatnosti otklonio i da bi se gost osećao udobno i uvaženo.	☐ Da ☐ Ne
Objekat ne prihvata veći broj gostiju od onog koji može ugostiti	Svaka situacija gde bi se narušio komfor gostiju u startu se izbegava. Objekat aktivno upravlja svojim kapacitetima i ne omogućava prihvrat većeg broja gostiju od normiranog broja (nema naknadnog ubacivanja većeg broja kreveta, odnosno dodavanja stolova i stolica, kako bi se ugostio veći broj ljudi u odnosu na projektovane kapacitete).	☐ Da ☐ Ne
8. Podrška lokalnoj ekonomiji		
Objekat se proizvodima većinski snabdeva u regionu	Objekat pod jednakim uslovima, bez narušavanja principa konkurenkcije, prvenstveno zadovoljava svoje potrebe od lokalnih i regionalnih dobavljača.	Navesti najmanje 2 lokalna dobavljača:
Objekat većinski koristi usluge iz regiona	Usluge potrebne za funkcionisanje objekta nabavljaju se lokalno – iz regiona, pod jednakim uslovima, bez narušavanja principa konkurenkcije, osim u slučajevima kada sama usluga nije dostupna na regionu.	Navesti najmanje 2 lokalna pružaoca usluga:
Objekat vodi računa da se snabdeva pre svega od firmi	Objekat daje prvenstvo onima koji su, takođe, nosioci brenda, odnosno, koji primenjuju i poštuju načela i principe	☐ Da ☐ Ne

koje primenjuju načela i principe brenda	brenda, pod jednakim uslovima, bez narušavanja principa konkurenčije.	
--	---	--

Kriterijumi za usluge služenja hrane i pića u turizmu

Kriterijum	Pojašnjenje kriterijuma	Ispunjeno kriterijuma
1. Regionalni karakter		
Objekat je lociran u regionu istočne Srbije	<p>1. Lokacija objekta je u jednoj od osam opština (gradova) istočne Srbije – Zaječar, Knjaževac, Sokobanja, Boljevac, Bor, Negotin, Kladovo, Majdanpek.</p> <p>2. Izuzetno, oznaku može dobiti i pružalač usluga koji je lociran i izvan navedenih opština ako je svojim poslovanjem i ponudom funkcionalno sa njima povezan.</p>	<p>1. Upisati lokaciju objekta:</p> <p>2. Za slučaj da je objekat lociran izvan navedenih opština opisati kako je svojim poslovanjem i ponudom funkcionalno povezan sa okruzima Bor i Zaječar i navedenim opštinama:</p>
2. Dostupnost objekta		
Objekat je dostupan asfaltiranim putem	Do objekta vodi asfaltirani put (izuzev prilaza objektu, koji može biti od tucanika ili druge čvrste podlage kojom je moguće kretanje putničkim automobilima)	☐ Da ☐ Ne
Objekat omogućuje parkiranje svojim gostima	Objekat ima svoj parking prostor, odnosno postoji javni ili drugi parking koji nije udaljen više od 50 m od objekta.	☐ Da ☐ Ne
Lokacija objekta je lako dostupna na internet pretraživačima i mapama (minimum Google maps)	Objekat je moguće locirati na Google maps (opciono na drugim javnim internet mapama Bing maps, Here maps ili slično)	Upisati na kojoj internet mapi je moguće locirati objekat:

	jednostavnom pretragom po nazivu objekta.	
Informacije o javnom prevozu su dostupne u objektu	U objektu je moguće dobiti ažurne informacije o lokaciji najbližih autobuskih i železničkih stanica, kao i o taksi uslugama.	Opisati na koji način su dostupne informacije o javnom prevozu:
Informacije o objektu su dostupne na internetu	Do osnovnih informacija o objektu moguće je doći pretragom na internetu, na vlastitom web sajtu objekta ili nekom zajedničkom portalu, profilu na društvenim mrežama ili slično. Ove informacije trebalo bi da uključuju osnovne informacije o objektu, vrsti raspoloživih usluga, kao i kontakt informacije – adresu, telefon, e-mail itd.	Navesti naziv web sajta sa podacima o objektu:
3. Životna sredina		
Objekat promoviše aktivnosti koje vode ka očuvanju i unapređenju životne sredine	Objekat preuzima najmanje jednu aktivnost da ublaži najznačajnije negativne uticaje svojih usluga na životnu sredinu. Ovo se odnosi na aktivnosti koje se preuzimaju na smanjenju potrošnje vode i energije, emisiju štetnih gasova, zagađenje bukom, separatno odlaganje otpada, posebno odlaganje plastičnih boca ili staklene ambalaže ili promoviše aktivnosti na upotrebi pakovanja/proizvoda od recikliranih materijala itd.	Opisati najmanje jednu aktivnost na ublažavanju najznačajnijih negativnih uticaja na životnu sredinu:
Objekat koristi vodu i energiju na odgovoran način	Instalacije i uređaji koji se koriste u objektu projektovani su tako da koriste minimum energije (korišćenje energetski efikasnih uređaja, postojanje izolacije na objektu, stolarije koja smanjuje gubitke energije...).	☐ Da ☐ Ne
4. Zaposleni		
Zaposleni u objektu govore najmanje jedan strani jezik	Osoblje koje je u direktnom kontaktu sa gostima, služi se makar jednim stranim jezikom	Nevesti kojim stranim jezikom/jezicima se služi osoblje:

	(engleski, nemački, španski, italijanski...). Ovo ne podrazumeva da svi zaposleni govore strani jezik, ali da je uvek na raspolaganju makar jedna osoba sa znanjem stranog jezika koja će biti na raspolaganju gostima.	
Osoblje je jasno prepoznatljivo	Osoblje je obučeno u jednobraznu odeću ili na sebi nosi prepoznatljive oznake (bedževe ili neke druge oznake, odnosno jasno uočljive detalje ili aplikacije na odeći) i lako ga je prepoznati, odnosno identifikovati i razlikovati od gostiju i drugih posetilaca objekta.	☐ Da ☐ Ne
Osoblje je spremno da pruži informacije o regionu, njegovoj istoriji, tradiciji, gastronomiji i atrakcijama koje je moguće posetiti	Osoblje u objektu koji su u direktnom kontaktu sa gostom, na njegov zahtev, mogu da daju osnovne informacije o regionu, njegovoj istoriji, lokalnim specijalitetima, prirodnim i drugim turističkim atrakcijama koje se nalaze u blizini i koje je moguće obići.	☐ Da ☐ Ne
Objekat poštuje sva prava zaposlenih, odnosno ne podržava rad na crno, prekovremen rad bez nadoknade ili bilo koje druge vidove diskriminacije zaposlenih	U objektu nema neprijavljenih radnika, svi zaposleni imaju ugovore u kojima su precizno definisana prava radnika i načini nadoknade za rad vikendom, noću i preko redovnog radnog vremena. Prilikom zapošljavanja i rada ne koristi se bilo koja procedura koja bi delovala diskriminatorski ili ugrožavala prava zaposlenih.	☐ Da ☐ Ne
5. Odnos sa potrošačima i komunikacija		
Uslugu/porudžbinu je pored srpskog jezika moguće dobiti i na stranom jeziku	Prevod ili pojašnjenja menija na najmanje jednom stranom jeziku su dostupni	☐ Da ☐ Ne
U objektu se služe najmanje tri jela koja su karakteristična za region	U stalnoj ponudi postoji najmanje tri jela koja su specifična za region ili za uže	☐ Da ☐ Ne

	lokalno područje, koja su u meniju obeležena domaćim nazivima.	
Objekat služi najmanje tri pića iz regiona	U stalnoj ponudi postoji najmanje tri pića (sok, vino, rakija, pivo itd.) proizvedena u regionu	☐ Da ☐ Ne
Osoblje dobro poznaje vina iz vinske karte i može dati preporuku gostu	Osoblje objekta u kome se služi hrana i piće poseduje osnovna znanja o vinu i osposobljeno je da preporuči vino u zavisnosti od zahteva gostiju i izbora hrane	☐ Da ☐ Ne
Kopija kriterijuma dostupna na zahtev gostiju	Kriterijumi za dodelu regionalnog brenda istočne Srbije javni je dokument i dostupan je gostima fizički ili preko web sajta brenda.	☐ Da ☐ Ne
6. Gostoljubivost		
Srdačan odnos zaposlenih prema gostu.	Svi zaposleni se prema gostu odnose prijateljski, srdačno i ljubazno. Zaposleni su gostoljubivi i prijateljski raspoloženi prema svojim gostima i sposobni da stvore prijatnu atmosferu.	☐ Da ☐ Ne
Zaposleni reaguje aktivno u slučaju da gosti prijave uznemiravanje od strane drugih gostiju ili neku drugu vrstu uznemiravanja	U slučaju bilo kakvog narušavanja mira gostiju, zaposleni obavezno preduzimaju sve što je u njihovoј moći da bi se uzrok neprijatnosti otklonio i da bi se gost osećao udobno i uvaženo.	☐ Da ☐ Ne
Objekat ne prihvata veći broj gostiju od onog koji može ugostiti	Svaka situacija gde bi se narušio komfor gostiju u startu se izbegava. Objekat aktivno upravlja svojim kapacitetima i ne omogućava prihvat većeg broja gostiju od normiranog broja (nema naknadnog dodavanja stolova i stolica, kako bi se ugostio veći broj ljudi u odnosu na projektovane kapacitete).	☐ Da ☐ Ne
7. Podrška lokalnoj ekonomiji		
Objekat se proizvodima većinski snabdeva u regionu	Objekat pod jednakim uslovima, bez narušavanja principa konkurenkcije, prvenstveno	Navesti najmanje 2 lokalna dobavljača:

	zadovoljava svoje potrebe od lokalnih i regionalnih dobavljača.	
Objekat većinski koristi usluge iz regiona	Usluge potrebne za funkcionisanje objekta nabavljaju se lokalno – iz regiona, pod jednakim uslovima, bez narušavanja principa konkurenčije, osim u slučajevima kada sama usluga nije dostupna na regionu.	Navesti najmanje 2 lokalna pružaoca usluga:
Objekat vodi računa da se snabdeva pre svega od firmi koje primenjuju načela i principe brenda	Objekat daje prvenstvo onima koji su, takođe, nosioci brenda, odnosno, koji primenjuju i poštuju načela i principe brenda, pod jednakim uslovima, bez narušavanja principa konkurenčije.	☐ Da ☐ Ne

Kriterijumi za proizvode

Kriterijum	Pojašnjenje kriterijuma	Ispunjeno kriterijuma
1. Regionalni karakter Proizvođač ima sedište i/ili proizvodni pogon u regionu istočne Srbije	<p>1. Proizvodni pogon je lociran u jednoj od osam opština (gradova) istočne Srbije – Zaječar, Knjaževac, Sokobanja, Boljevac, Bor, Negotin, Kladovo, Majdanpek.</p> <p>2. Izuzetno, oznaku može dobiti i proizvođač koji je lociran izvan navedenih opština ako je svojim poslovanjem i ponudom funkcionalno povezan sa navedenim opštinama.</p>	<p>1. Upisati lokaciju pogona:</p> <p>2. Za slučaj da je proizvođač lociran izvan navedenih opština, opisati kako je svojim poslovanjem funkcionalno povezan sa okruzima Bor i Zaječar i navedenim opštinama:</p>

2. Održivi transport		
Proizvođač podržava korišćenje javnog transporta	Proizvođač stimuliše korišćenje javnog transporta za dolazak i odlazak s posla i daje mu prednost u odnosu na korišćenje privatnih automobila. U slučaju da isplaćuje nadoknadu za dolazak i odlazak sa posla, ona se vrši u skladu sa cenovnikom javnog prevoza.	☐ Da ☐ Ne
Postoji mogućnost parkiranja bicikli	Proizvođač pruža mogućnost za parkiranje bicikala - poseduje parking rampe ili ima jasno obeleženo mesto za parkiranje bicikli.	☐ Da ☐ Ne
3. Životna sredina		
Proizvođač promoviše aktivnosti koje vode ka očuvanju i unapređenju životne sredine	Proizvođač preduzima aktivnosti da ublaži najznačajnije negativne uticaje na životnu sredinu. Ovo se odnosi na aktivnosti koje se preduzimaju ispunjenju svih zakonskih normi koje se odnose na emisiju štetnih gasova i otpadnih voda, kao i na smanjenju emisije štetnih gasova i otpadnih voda i ispod zakonskih minimuma, racionalnu potrošnju vode i energije, smanjenje zagađenje bukom, separatno odlaganje otpada. U zavisnosti od prirode proizvodnog procesa sprovodi i samostalno određene aktivnosti na ponovnoj upotrebi nusproizvoda ili ostataka materijala, daje prednost upotrebi pakovanja/proizvoda od recikliranih materijala itd. način odlaganja otpada, itd.	Opisati najmanje jednu aktivnost na ublažavanju najznačajnijih negativnih uticaja na životnu sredinu:
Proizvođač koristi vodu i energiju na odgovoran način	Instalacije i uređaji koji se koriste u objektima projektovani su tako da koriste minimum energije (korišćenje energetski efikasnih uređaja i tehnoloških postupaka,	Opisati najmanje jednu meru za odgovorno korišćenje vode ili energije:

	postojanje izolacije na objektu, stolarije koja smanjuje gubitke energije...).	
Proizvođač ne promoviše aktivnosti koje ugrožavaju životnu sredinu i štete lokalnom biljnom i životinjskom svetu kao posledica neodrživog korišćenja prirode.	Proizvođač ne koristi tehnološke procese koji bi štetili biljnom i životinjskom svetu. Repromaterijal i sirovine koristi na održiv način.	☐ Da ☐ Ne
4. Zaposleni		
Proizvođač sprovodi adekvatne mere zaštite zdravlja i bezbednosti na radu	Proizvođač preduzima sve zakonske mere i procedure koje se odnose na zdravlje, zaštitu i bezbednost na radu.	☐ Da ☐ Ne
Proizvođač poštuje sva prava zaposlenih, odnosno ne podržava rad na crno, prekovremeni rad bez nadoknade ili bilo koje druge vidove diskriminacije zaposlenih	Kod proizvođača nema neprijavljenih radnika, svi zaposleni imaju ugovore u kojima su precizno definisana prava radnika i načini nadoknade za rad vikendom, noću i preko redovnog radnog vremena. Prilikom zapošljavanja i rada ne koristi se bilo koja procedura koja bi delovala diskriminatorski ili ugrožavala prava zaposlenih.	☐ Da ☐ Ne
5. Karakteristike proizvoda		
Proizvodi se većinski izrađuju od materijala koji potiče sa regionalne istočne Srbije	<p>1. Materijali koji se koriste za izradu proizvoda u većinskom procentu potiče sa teritorije istočne Srbije. Minimum 51% od ukupnog broja proizvoda ispunjava ovaj uslov.</p> <p>2. Ukoliko se materijali pretežno uvoze jer nisu dostupni na teritoriji istočne Srbije, onda se dizajnira lokalno, odnosno proizvodi po recepturi koja ima regionalni karakter.</p>	<p>1. ☐ Da ☐ Ne</p> <p>2. ☐ Da ☐ Ne</p>
Proizvod ima regionalnu specifičnost: iako se sličan proizvod eventualno proizvodi i	Proizvod je prepoznatljiv i može se jasno vezati za konkretnog proizvođača ili region. Receptura koja ima lokalni	☐ Da ☐ Ne

na teritoriji drugih regionala, od njih se ipak razlikuje	karakter podrazumeva da proizvod ima obeležja koja ga mogu nedvosmisleno vezati za region. Lokalno dizajniranje podrazumeva da je dizajn proizvoda osmišljen kod samog proizvođača i da se proizvod identičnog dizajna ne proizvodi masovno i na drugim teritorijama.	
6. Odnos sa potrošačima i komunikacija		
Proizvođač adekvatno informiše potrošače /klijente o svojim proizvodima/uslugama	Proizvođač ima aktivan odnos prema svojim potrošačima/klijentima. Redovno ih informiše o svojim proizvodima, njihovim karakteristikama, načinima korišćenja, kao i o novim proizvodima i uslugama. Informacije se distribuiraju preko web sajta proizvođača i/ili društvenih mreža, sredstava informisanja, časopisa, newslettera, brošura, kroz kontakte sa medijima i direktnе kontakte sa potrošačima/klijentima.	☐ Da ☐ Ne
Proizvođač ima uspostavljene kanale komunikacije za primedbe i reklamacije potrošača (kupaca)/klijenata	Proizvođač ima jasno definisane procedure i kanale komunikacije za primedbe i reklamacije. Kupcima je dostupna i jasna i precizna informacija na koji način je moguće dostaviti primedbe i reklamacije proizvođaču.	☐ Da ☐ Ne
7. Podrška lokalnoj ekonomiji		
Proizvođač ima dobavljače na regionu istočne Srbije	Usluge i materijal, odnosno oprema potrebni za funkcionisanje proizvođača nabavljaju se pretežno od dobavljača iz regionala, kad god je to moguće i kada postoji uslovi u smislu kvaliteta i cene i bez narušavanja principa konkurenčije.	Navesti najmanje 2 lokalna dobavljača:

Proizvođač zapošljava radnike sa regiona istočne Srbije	Zaposleni radnici kod proizvođača su većinski iz opštine u kojoj se nalazi proizvodni pogon proizvođača.	☐ Da ☐ Ne
Proizvođač vodi računa da se snabdeva pre svega od firmi koje primenjuju načela i principe brenda	Proizvođač će pod jednakim uslovima, bez narušavanja principa konkurenkcije, dati prvenstvo onima koji su, takođe, nosioci brenda, odnosno, koji primenjuju i poštaju načela i principe brenda.	☐ Da ☐ Ne
Proizvođač podržava ulaganje u zajednicu (donacije, subvencije i sl.)	Proizvođač neguje principe korporativne odgovornosti i ima definisanu politiku, odnosno praksu ulaganja u lokalnu zajednicu – kroz subvencije i/ili dotacije pojedincima, ugroženim kategorijama stanovništva, ustanovama, sportskim klubovima i slično.	☐ Da ☐ Ne